

Vykazování přijatých transferů a půjčených peněžních prostředků ze státního rozpočtu a státních fondů v Části IX. finančního výkazu FIN 2-12 M podle účelových znaků

Níže uvedený postup je závazný od 1. 1. 2023.

Transfery¹ se rozumí **vydané nebo přijaté peněžní prostředky**, proti kterým **nestojí přímá protihodnota**. Jsou jimi **dotace, subvence, příspěvky, peněžité dary a jiné peněžní prostředky**, které poskytuje jeden právní subjekt jinému **bez přímé protihodnoty**. **Přímou protihodnotou** se pro tyto účely **rozumí** povinnost **poskytovateli** peněžních prostředků **něco dát** (např. pořízení dlouhodobého majetku a zásob), něco pro ně **konat nebo vykonat** (např. pořízení služby), něčeho se vůči nim **zdržet** nebo něco od nich **strpět** a povinnost poskytnout peněžní náhradu újmy (poskytnutí i přijetí peněžních prostředků formou náhrady za nezpůsobenou újmu je v účetnictví transferem). Výdaje zařazené na položce 5811 - Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu nejsou prozatím zařazeny mezi výdaje na transfery.

Půjčenými peněžními prostředky² se rozumí **návratné finanční výpomoci, zápůjčky, úvěry** a jiné **peněžní prostředky**, které poskytuje jeden právní subjekt jinému s tím, aby je po čase **vrátil** (splatil jistinu), a to případně s úrokem.

A. Obecný postup třídění přijatých transferů a půjčených peněžních prostředků ze státního rozpočtu (SR), státních fondů (SF) a Národního fondu (NF), a souvisejících výdajů podle účelových znaků a jejich vykazování

Transferovým tříděním³ (účelové znaky) příjmů a výdajů je třídění příjmů územních rozpočtů z transferů přijatých ze SR, SF a NF a výdajů⁴ územních rozpočtů, které jsou těmito přijatými transfery kryté, z hlediska účelu transferu a poskytovatele transferu. **Transferové třídění se také vztahuje na třídění financujících položek a souvisejících výdajů v případě přijatých půjčených peněžních prostředků ze SR a SF.**

Čísla účelových znaků jsou pětimístná. První 2 místa označují kapitolu SR, NF nebo SF, z jejichž rozpočtu se transfer poskytuje, a zbylá 3 místa kód titulu transferu. **Číselník účelových znaků je zveřejňován na webových stránkách Ministerstva financí:** <https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/informacni-systemy/ciselnik-ucelovych-znaku/>.

Příjmy a výdaje se podle účelového znaku třídí od okamžiku obdržení právního aktu o poskytnutí transferu nebo půjčených peněžních prostředků. Podle účelového znaku se třídí výdaje, které byly již realizovány v rámci běžného rozpočtového roku před obdržením právního aktu nebo které budou teprve realizovány v budoucnu. V případě již realizovaných výdajů před obdržením právního aktu se v ekonomickém informačním systému doplní od začátku běžného rozpočtového roku u těchto výdajů účelové znaky⁵.

¹ Bod 75 Vymezení některých pojmů Pokynu k postupu podle vyhlášky ministerstva financí č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě.

² Bod 67 Vymezení některých pojmů Pokynu k postupu podle vyhlášky ministerstva financí č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě.

³ § 29 vyhlášky č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě.

⁴ Včetně výdajů na podseskupení položek 536 - Ostatní neinvestiční transfery jiným veřejným rozpočtům, platby daní a další povinné platby a položce 5904 - Převody domněle neoprávněně použitých dotací zpět poskytovateli.

⁵ Odstavec 43 Obecných zásad vztahujících se k třídění příjmů, výdajů a financujících položek Pokynu k postupu podle vyhlášky ministerstva financí č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě.

1. **Příklad** vykazování transferů v Části IX. finančního výkazu FIN 2-12 M obcí a krajem.

IX. Přijaté transfery a půjčené peněžní prostředky ze státního rozpočtu a státních fondů

	Účelový znak	Položka na straně příjmů, nebo položka zvýšení financování	Výsledek od počátku roku	Paragraf na straně výdajů	Položka na straně výdajů	Výsledek od počátku roku	Rozdíl příjmů (financování) a výdajů za účelový znak
	<i>a</i>	<i>b</i>	93	<i>c</i>	<i>d</i>	94	95 = 93 - 94
obec	98187	4111	200 000	6115	5021	100 000	
	98187			6115	5137	50 000	
	98187			6115	5139	40 000	
	98187			6115	5161	5 000	
	98187		200 000			195 000	5 000
kraj	98045	4111	100 000	6221	5169	60 000	
	98045			6221	5811	40 000	
	98045		100 000			100 000	0

V případě **dotace určené na zabezpečení voleb nebo transferu podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí třídí příjemce transferu** (obec nebo kraj), kterému nepostačil transfer na pokrytí prokazatelných výdajů souvisejících se zabezpečením voleb nebo sociálně-právní ochrany dětí, **podle účelového znaku i výdaje překračující výši přijatého transferu** v běžném rozpočtovém roce, kdy **transfer na pokrytí oprávněně překročených výdajů**, případně i samotný právní akt, **obdrží až v následujícím rozpočtovém roce.**

Obdobný postup platí u **dotací poskytnutých částečně před** uskutečněním **výdaje** z vlastních zdrojů a **částečně poskytnutých ve výši výdajů**, které příjemce již uhradil z vlastních zdrojů. Například se jedná o situaci, kdy rozhodnutí o poskytnutí dotace je vydáno na částku 100 000,- Kč a je poskytnuta záloha ve výši 50 000,- Kč, přičemž zbývající částka bude vyplacena v rámci vyúčtování dotace na základě realizovaných výdajů v souladu s účelem dotace.

2. **Příklad** vykazování přijaté dotace na zabezpečení voleb v Části IX. finančního výkazu FIN 2-12 M za rok 2022, kdy **rozdíl 10 000,- Kč** bude dofinancován v roce 2023 krajem, nebo Ministerstvem financí, pokud kraji nepostačí peněžní prostředky z vratek od obcí.

IX. Přijaté transfery a půjčené peněžní prostředky ze státního rozpočtu a státních fondů

	Účelový znak	Položka na straně příjmů, nebo položka zvýšení financování	Výsledek od počátku roku	Paragraf na straně výdajů	Položka na straně výdajů	Výsledek od počátku roku	Rozdíl příjmů (financování) a výdajů za účelový znak
	<i>a</i>	<i>b</i>	93	<i>c</i>	<i>d</i>	94	95 = 93 - 94
	98187	4111	200 000	6115	5021	100 000	
	98187			6115	5137	50 000	
	98187			6115	5139	40 000	
	98187			6115	5161	20 000	
	98187		200 000			210 000	-10 000

B. Třídění přijatých transferů a půjčených peněžních prostředků a souvisejících výdajů podle účelových znaků a jejich vykazování v případě transferů poskytnutých přímo ze SR, SF nebo NF, prostřednictvím prostředníka (zprostředkovatele transferu), nebo subjektu, který je zároveň příjemcem a poskytovatelem transferu

Třídění příjmů, výdajů a financujících položek podle účelových znaků provádí příjemce⁶ transferu nebo půjčených peněžních prostředků poskytnutých ze SR, SF a NF, a to i prostřednictvím prostředníka⁷ (zprostředkovatele transferu).

Třídění podle účelových znaků neprovádí příjemce, který obdržel transfer nebo půjčené peněžní prostředky poskytnuté z rozpočtu územního samosprávného celku, jejichž zdrojem byl SR, rozpočet SF nebo rozpočet NF, a to na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy s krajem nebo obcí.

Pokud jsou tedy transfery nebo půjčené peněžní prostředky poskytnuty ze SR, SF nebo NF příjemci přímo nebo prostřednictvím prostředníka (zprostředkovatele transferu), příjemce zařadí přijaté peněžní prostředky (transfer nebo půjčené peněžní prostředky) na příslušnou rozpočtovou položku, která je vykazována v Části IX. finančních výkazů

FIN 2-12 M:

- 4111 - Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu,
- 4113 - Neinvestiční přijaté transfery ze státních fondů,
- 4116 - Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu,
- 4118 - Neinvestiční převody z Národního fondu,
- 4160 - Neinvestiční přijaté transfery ze státních finančních aktiv,
- 4211 - Investiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu,
- 4213 - Investiční přijaté transfery ze státních fondů,
- 4216 - Ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu,
- 4218 - Investiční převody z Národního fondu,
- 4240 - Investiční přijaté transfery ze státních finančních aktiv,
- 8113 - Krátkodobé přijaté půjčené prostředky, nebo
- 8123 - Dlouhodobé přijaté půjčené prostředky,

vždy s uvedením pětimístného účelového znaku, a to i v případě souvisejících výdajů, které jsou přijatými transfery nebo půjčenými peněžními prostředky kryté.

⁶ Transfer je poskytnut určitým poskytovatelem určitému příjemci, jestliže je mezi nimi právní vztah poskytovatele a příjemce. Tento právní vztah vzniká rozhodnutím poskytovatele nebo veřejnoprávní smlouvou uzavřenou mezi poskytovatelem a příjemcem, jakou částku poskytovatel příjemci poskytne a případně jaké budou další práva a povinnosti obou v souvislosti s transferem.

⁷ Tento právní vztah nevzniká mezi poskytovatelem a prostředníkem a mezi prostředníkem a příjemcem. Prostředníkem je v případě transferů subjekt, jemuž poskytovatel částku transferu poukáže nebo jinak předá s tím, aby ji poukázal nebo jinak předal příjemci, případně mu též pošle nebo předá související dokumenty s tím, aby je příjemci rovněž poslal nebo předal. Prostředník o právech a povinnostech příjemce souvisejících s transferem nerozhoduje a pouze plní příkaz poskytovatele k předávání peněžních částek a dokumentů. Poskytovatel ani příjemce při zařazování transferu na položku a paragraf rozpočtové skladby neberou skutečnost, že transfer je poskytován přes prostředníka, v úvahu.

V případě **jiných položek příjmů⁸** než výše uvedených a **výdajů**, které jsou **kryty těmito příjmy**, tyto příjmy a výdaje **nepodléhají transferovému třídění**, a tudíž **nejsou tříděny a vykazovány podle účelového znaku**. V Části IX. finančního výkazu FIN 2-12 M **nebudou** tyto příjmy a výdaje **vůbec vykazány**. V případě **položek financování 8113 a 8123 nepodléhají transferovému třídění přijaté** půjčené peněžní prostředky a **související výdaje**, pokud **nebyly poskytnuty přímo ze SR nebo SF**, a to i **prostřednictvím prostředníka⁷** (zprostředkovatele transferu).

3. **Příklad** nesprávného třídění příjmů a výdajů podle účelových znaků a nesprávného vykazání transferu v Části IX. finančního výkazu FIN 2-12 M u obcí v případě, že poskytovatelem transferu je Ministerstvo práce a sociálních věcí nebo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a příjemcem kraj, který následně poskytuje z přijatého transferu dotaci na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy mezi obcí a krajem.

IX. Přijaté transfery a půjčené peněžní prostředky ze státního rozpočtu a státních fondů

Účelový znak	Položka na straně příjmů, nebo položka zvýšení financování	Výsledek od počátku roku	Paragraf na straně výdajů	Položka na straně výdajů	Výsledek od počátku roku	Rozdíl příjmů (financování) a výdajů za účelový znak
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>93</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>94</i>	<i>95 = 93 - 94</i>
13305	*		4350	5011	50 000	
13305			4351	5011	50 000	
13305					100 000	-100 000
13014	*		3111	5336	75 000	
13014					75 000	-75 000

* Příjem zaříděn na položku 4122 - Neinvestiční přijaté transfery od krajů, tudíž není v Části IX. Vykázán. Výdaje byly nesprávně zaříděny podle účelového znaku a nesmí být v Části IX vykazány.

C. Třídění přijatých transferů a půjčených peněžních prostředků ze SR, SF a NF, a souvisejících výdajů podle účelových znaků a jejich vykazování u položek podléhajících konsolidaci na úrovni účetní jednotky

Podle vyhlášky o rozpočtové skladbě se **výdaje**, které jsou **kryté přijatými transfery ze SR, SF a NF**, **třídí** podle **účelových znaků**, tedy **i výdaje** představující **převody vlastním fondům** a ve vztahu k útvarům bez plné právní subjektivity, tedy **výdaje zaříděné na podseskupení 534 nebo 636**.

Z důvodu, aby **výdaje**, které jsou **předmětem konsolidace na úrovni účetní jednotky**, **nebyly vykazány** v Části IX. finančního výkazu FIN 2-12 M **dvakrát** (například převod vlastním rezervním fondům územních rozpočtů a následně realizovaný výdaj vůči jinému subjektu po převodu z vlastních rezervních fondů jiných než organizačních složek státu) **je nezbytné výdaje na následujících položkách nevykazovat v této Části**:

- 5342 - Základní přiděl fondu kulturních a sociálních potřeb a sociálnímu fondu obcí a krajů,
- 5344 - Převody vlastním rezervním fondům územních rozpočtů,
- 5345 - Převody vlastním rozpočtovým účtům,

⁸ Zejména podseskupení 412 – Neinvestiční přijaté transfery od rozpočtů územní úrovně a 422 – Investiční přijaté transfery od rozpočtů územní úrovně.

- 5347 - Neinvestiční převody mezi statutárními městy včetně hl. m. Prahy a jejich městskými obvody nebo částmi – výdaje (neplatí v případě sestavení Části IX. finančního výkazu FIN 2-12 M městskou částí hl. m. Prahy nebo hl. m. Praha bez hospodaření městských částí h. m. Prahy),
- 5348 - Převody do vlastní pokladny,
- 5349 - Ostatní převody vlastním fondům,
- 6363 - Investiční převody mezi statutárními městy včetně hl. m. Prahy a jejich městskými obvody nebo částmi – výdaje (neplatí v případě sestavení Části IX. finančního výkazu FIN 2-12 M městskou částí hl. m. Prahy nebo hl. m. Praha bez hospodaření městských částí h. m. Prahy).

D. Možné varianty vykazování přijatých transferů a půjčených peněžních prostředků ze SR, SF a NF, a souvisejících výdajů v Části IX. finančního výkazu FIN 2-12 M

Varianty v tabulce – jedná se pouze o ilustrativní příklady, které nemusí odpovídat dotacím poskytnutým v daném roce:

- Varianta A: Přijetí transferu je v běžném rozpočtovém roce, ale související výdaj již byl realizován („ex post“ dotace) nebo bude realizován v následujících letech (např. dotační investiční akce nebo projekty spolufinancované z EU/FM).

Příklad v tabulce: Obec realizovala výdaje spojené se zabezpečením voleb v roce 2021, kdy výše přijaté dotace ze SR v roce 2021 činila 90 000,- Kč a související výdaje se zabezpečením voleb činily 95 000,- Kč. Dofinancování oprávněně překročených výdajů na zabezpečení voleb ve výši 5 000,- Kč krajem, nebo Ministerstvem financí v roce 2022.

- Varianta B1 a B2: Přijetí transferu a související výdaje jsou realizovány v běžném rozpočtovém roce.

Příklad B1 v tabulce: Obec nevyčerpala přijatou dotaci na zabezpečení voleb, ale vratka dotace bude realizována v roce 2023 v rámci finančního vypořádání.

Příklad B2 v tabulce: Kraj realizoval výdaje související se zabezpečením ubytování pro uprchlíky z Ukrajiny v roce 2022, ve kterém byla kraji zároveň poskytnuta „ex post“ dotace ve výši realizovaných výdajů na zajištění ubytování pro uprchlíky.

- Varianta C1 a C2: Výdaje jsou realizovány v běžném rozpočtovém roce, ale transfer byl přijat v předcházejícím rozpočtovém roce.

Příklad C1: Jedná se o dotační investiční akci a zároveň projekt spolufinancovaný z rozpočtu EU/FM, kdy obec v roce 2021 byla příjemcem dotace (zálohy) ze SR, ale související výdaje kryté přijatou dotací jsou realizovány až v roce 2022.

Příklad C2: Obec v roce 2021 přijala dotaci ze SR na zabezpečení voleb, kterou do konce roku 2021 nevyčerpala a v rámci finančního vypořádání ji vrací do SR.

- Varianta D: Výše přijatého transferu je v běžném rozpočtovém roce nižší než související realizované výdaje (např. dotace na zajištění voleb nebo transfer poskytovaný podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí).

Příklad D: Obec přijala v roce 2022 dotaci ze SR na zabezpečení voleb ve výši 200 000,- Kč, ale související výdaje na zabezpečení voleb byly ve výši 220 000,- Kč. Protože se jedná ve své podstatě o nárokovou platbu ze SR, kdy oprávněně překročené výdaje na volby jsou hrazeny ze SR, bude rozdíl 20 000,- Kč dofinancován krajem, nebo Ministerstvem financí, pokud kraji nepostačí peněžní prostředky z vratek od obcí, v roce 2023.

IX. Přijaté transfery a půjčené peněžní prostředky ze státního rozpočtu a státních fondů a související výdaje za rok 2022

Varianta	Účelový znak	Položka na straně příjmů, nebo položka zvýšení financování	Výsledek od počátku roku	Paragraf na straně výdajů	Položka na straně výdajů	Výsledek od počátku roku	Rozdíl příjmů (financování) a výdajů za účelový znak
	<i>a</i>	<i>b</i>	93	<i>c</i>	<i>d</i>	94	95 = 93 - 94
A	98071	4111	5 000			0	
	98071		5 000			0	5 000
B1	98187	4111	200 000	6115	5021	110 000	
	98187			6115	5137	30 000	
	98187			6115	5139	10 000	
	98187		200 000			150 000	50 000
B2	98045	4111	100 000	6221	5169	60 000	
	98045			6221	5811	40 000	
	98045		100 000			100 000	0
C1	17968		0	2219	6121	1 000 000	
	17968		0			1 000 000	-1 000 000
C2	98071		0	6402	5364	50 000	
	98071		0			50 000	-50 000
D	98187	4111	200 000	6115	5021	160 000	
	98187			6115	5137	30 000	
	98187			6115	5139	20 000	
	98187			6115	5161	10 000	
	98187		200 000			220 000	-20 000